

Pia Viitanen sd ym.

Lisätalousarvioaloite määrärahan lisäämisestä valtionosuuteen ja -avustukseen ammatilliseen lisäkoulutukseen (1 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Aikuiskoulutuksen leikkaukset ja työikäisten koulutusmahdollisuuksien kaventaminen heikentävät kouluttautumista uuteen ammattiin ja vaikeuttavat uuden työn löytymistä. Suomessa ilman ammatillista tutkintoa on 300 000 aikuista, joilla on tarve saada koulutusta. Lisäksi 400 000 työtöntä kaipaa kipeästi lisäkoulutusta parantaakseen työllistymismahdollisuuksiaan.

Luovan tuhon maailmassa työntekijöiden tarve uuden oppimiseen on jatkuvaa. Osaamisen ylläpitäminen suojaa irtisanomistilanteessa parhaiten pitkältä työttömyydeltä. Lisäksi investoijat yleensä hakeutuvat maihin, joissa on tarjolla hyvin koulutettua työvoimaa, joiden taitoja on helppo päivittää.

Kasvun aikaansaaminen, yritysten ja julkisen sektorin tuottavuushypyt ja uutta kilpailukykyä luovat tuote- ja palveluratkaisut riippuvat niistä työntekijöistä, jotka ovat työelämässä nyt, ja joiden odotetaan antavan työssään panoksensa vielä seuraavat 10—30 vuotta.

Aikuiskoulutuksen määrä on selvässä laskussa. Ammatilliseen tai muuhun koulutukseen osallistuu noin puolet työikäisistä aikuisista, mutta koulutuspäivien määrä on ollut laskussa koko 2000-luvun ajan. Koulutus kasaantuu jo ennestään hyvin koulutetuille. Samaan aikaan työttömyys ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys kasvavat.

Työikäisen aikuisväestön perusosaamisessa (luku- ja laskutaito sekä tietotekniset taidot) on kansainvälisten tutkimusten mukaan selviä puutteita. Erityisesti huolestuttavaa on se, että yli miljoonalla työikäisellä on heikot tai puutteelliset tietotekniset taidot. Samaan aikaan työn tekemisen tavat ja työnhaku muuttuvat ja kehittyvät ja edellyttävät toimialasta riippumatta tietoteknistä osaamista.

Aikuiskoulutuksen ongelmat eivät ratkea yksin väestön vanhenemisella eli sillä, että työelämään tulee koulutetumpia ja osaavampia nuoria. Myös työuransa aloittavat joutuvat ylläpitämään ja kehittämään taitojaan ja osaamistaan työelämän vaatimusten muuttuessa. Koulutuksen keinoin tulisi pyrkiä ennalta ehkäisemään osaamisvajeita sen sijaan että niihin reagoidaan vasta sitten kun on jo liian myöhäistä.

Lisätalousarvioaloite LTA 2/2015 vp

Aikuiskoulutuksen merkitystä ei voi/saa aliarvioida kilpailukyky- ja tuottavuusstrategioissa. Aikuiskoulutusta tulisi profiloida nykyistä voimakkaammin yleisessä koulutuspolitiikassa, eri koulutusasteilla tutkintoon johtavassa koulutuksessa ja lisä- ja täydennyskoulutuksessa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.30.31 lisätään 1 000 000 euroa valtionosuuteen ja -avustukseen ammatilliseen lisäkoulutukseen.

Helsingissä 22.9.2015

Pia Viitanen sd
Eero Heinäluoma sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Tytti Tuppurainen sd
Antti Rinne sd
Tarja Filatov sd
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Ilmari Nurminen sd
Jukka Gustafsson sd
Harry Wallin sd
Ville Skinnari sd
Sirpa Paatero sd
Ilkka Kantola sd
Sanna Marin sd
Riitta Myller sd
Jutta Urpilainen sd
Antti Lindtman sd
Maarit Feldt-Ranta sd
Lauri Ihalainen sd
Susanna Huovinen sd
Katja Taimela sd